

Hva kreves for å ta en doktorgrad?

Professor Gunnar Hartvigsen, ph.d.

Helgelandssykehuset HF

Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet

25.02.2025

Dette er ikke noe for en utålmodig person, tenkte Anita

Hun gikk fra å være skikkelig god til å ikke være det. Men å ta doktorgrad har vært de beste årene i arbeidslivet, mener Anita Paulsen.

Tekst:

Hilde Kristin Strand

hilde.strand@khrono.no

<https://www.khrono.no/dette-er-ikke-noe-for-en-utalmodig-person-tenkte-anita/974085>

-
- — *Du er voksen og har vært lenge i arbeidslivet. Hvorfor ville du ta doktorgrad nå?*
 - — Ja, jeg er 51 år, og jeg ville aldri tatt doktorgrad dersom det ikke var et tema jeg brant for! Jeg er sykepleier i bunnen og har jobbet med gynekologisk kreft fra 2001, og hadde jobbet i tretten år som sexologisk rådgiver på sykehus da jeg startet.

Dette er ikke noe for en utålmodig person, tenkte Anita

- — *Hva har vært krevende med å ta doktorgrad?*
- — Jeg har jobbet i helsevesenet i 24 år, og har gått fra å være skikkelig god i noe til å ikke være det. Det kan være utfordrende. Samtidig tror jeg at dette har vært de aller beste årene mine i arbeidslivet. Jeg har hatt et løp der jeg har vært 65 prosent stipendiat og jobbet 35 prosent klinisk som sexologisk rådgiver. Det var viktig for meg. Noe av det som var uvant, og krevende, var at alt tok så lang tid. Da jeg leverte den første artikkelen min, tok det ni måneder før den i det hele tatt ble vurdert og nesten et år før den ble publisert. Dette er ikke noe for en utålmodig person, tenkte jeg.

Dette er ikke noe for en utålmodig person, tenkte Anita

- — *Er det en fordel å nettopp ha vært i arbeidslivet når man går i gang med en doktorgrad?*
- — Ja, det tror jeg absolutt. Som sykepleier har jeg stått i tunge ting før. Og så skjer det ting som er helt uventet og uforutsigbart. Jeg har endt opp med å elske metode! Nå drømmer jeg om å undervise i det.

Dette er ikke noe for en utålmodig person, tenkte Anita

- — *Har du angret på at du gikk i gang?*
- — Jeg har sittet og bannet til datasett og dataprogram. Og av og til har jeg tenkt på det moren min sier: Om jeg ikke skal skaffe meg en skikkelig jobb, som vil si å jobbe som sykepleier på en sengepost. Men jeg har ikke angret. Bieffekten av doktorgraden har vært mine medstipendiater. Vi har vært en fin gjeng som har gått løpet sammen og støttet hverandre emosjonelt, noe som har betydd overraskende mye for meg. Jeg har også hatt veldig gode veiledere som har gitt meg konstruktive tilbakemeldinger, trodd på meg og gitt meg stor frihet.

Diskusjon

**Hvorfor ønsker du å
ta en doktorgrad?**

**(Eller: hva kan grunnen være til at
noen ønsker å ta en doktorgrad?)**

Forutsetninger (for å kunne gå i gang)?

- Må ha lyst og interesse til å «fordype seg» i en problemstilling
- Må ha opptaksgrunnlaget i orden
- Må kunne vise til hvordan doktorgradsløpet skal finansieres
- Bør (må) kunne inngå i et forskningsmiljø
- Bør ha tid til å gjennomføre forskningen
- Bør avklare med nærstående at dette skal «vi» klare

Positive sider med doktorgradstilværelsen

(NB! Noen av punktene forutsetter en 50% stipendiatstilling)

- Du får mulighet til å fordype deg i et tema (og glemme verden rundt)
- Kan legge opp dagen som du selv ønsker (med noen få unntak)
- Får reise verden rundt på konferanser
- Får oppholde deg 6-12 mnd i utlandet
- Kan arbeide hjemme, på en pub, på fjellet, på hytta, i "syden" (i arbeidstiden)

Positive sider med doktorgradstilværelsen

(NB! Noen av punktene forutsetter en 50% stipendiatstilling)

- Kan ta deg en fridag dersom «hjernetåken» slår inn for fullt.
- Stort sett være sin egen herre. (Men må møte på prosjektmøter og veiledning.)
- Får se resultatet av eget arbeide på trykk.

JEG SYNES ALT FOR FÅ BENYTTET SEG AV DEN FRIHETEN
ET DR.GRADS-STIPEND GIR DEM!

MEN - som veileder så jeg forventer likevel FREMGANG i prosjektet...

Negative sider med doktorgradstilværelsen

- Du vil bli tvunget til å erkjenne at doktorgradsløp er noen som berører hele familien
- Du vil arbeide med den samme problemstillingen de neste 3-6 år
- Du kan måtte gjøre deg utilgjengelig i perioder
- Du kan måtte ta i bruk litt av din fritid til å lese vitenskapelige artikler

Negative sider med doktorgradstilværelsen

- Du kan måtte redusere ditt sosiale liv
- Du må publisere (minst) tre vitenskapelige artikler i løpet av doktorgradsperioden
- Du kan måtte redusere den tiden du bruker på hobbyer
- Bortfall av vakter medfører redusert inntekt(?)

KRONIKK

Flere doktorgradsprosjekter i helseforetakene

UTDANNING

ARTIKKEL

Fredrik Niclas Piro Om forfatteren

LITTERATUR

KOMMENTARER (0)

Antallet doktorgradsprosjekter gjennomført i helseforetakene er mer enn doblet i perioden 2006 – 14. Universitetssykehusene står for et klart flertall av disse, men de andre helseforetakenes bidrag har økt kraftig. Andelen leger som avlegger doktorgrad i helseforetakene har vært på vei ned, men var rekordhøy i 2014.

Det har lenge pågått en debatt i Norge om fordeler og ulemper ved å måle forskning ved hjelp av publikasjonsanalyser/bibliometri. Mitt inntrykk er at de fleste forskere ved landets helseforetak, som deres kolleger på universitetene, har en sterk bevissthet rundt publikasjonspoeng, publisering på nivå 2, osv. Langt færre er klar over at helseforetakene også måles – og premieres – ut fra deres bidrag i produksjon av doktorgrader.

Tidligere ble forskning finansiert gjennom regionsykehustilskuddet, som ikke inneholdt noen former for resultatbaserte komponenter. Siden 2003 har Helse- og omsorgsdepartementet fordelt forskningsmidler til de regionale helseforetakene over statsbudsjettet basert på såkalte forskningspoeng (1). Disse beregnes på bakgrunn av vitenskapelige publikasjoner som helseforetakene rapporterer til CRISStin, og avlagte doktorgrader (2). Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning (NIFU) kartlegger doktorgradene på bakgrunn av innsendte lister fra helseforetakene over egne ansatte og andre som har disputert med doktorgradsprosjekter som er gjennomført i deres respektive helseforetak, og gjør de endelige poengberegningene. Dette systemet har nå virket i over ti år, og jeg synes det er på tide med en liten oppsummering av utviklingen i doktorgradsproduksjon i helseforetakene.

At helseforetakene blir målt og de regionale helseforetakene tildelt midler på bakgrunn av publisering av vitenskapelige tidsskriftsartikler, er nok mer kjent enn doktorgradskomponenten i systemet. Imidlertid har sistnevnte i 2006 – 14 utgjort omtrent 26 % av poengene som forskningsmidlene fordeles ut ifra. I finansieringssystemet til Helse- og omsorgsdepartementet teller en doktorgrad tre poeng, mens en vitenskapelig publikasjon teller ett poeng hvis den er i et nivå 1-tidsskrift og tre poeng hvis den er i et nivå 2-tidsskrift (poengene blir som oftest lavere, da de fordeles på antall involverte bidragsytere).

Skal et helseforetak få godkjent en doktorgrad som sin, må minst 50 % av kandidatens doktorgradsarbeid være utført ved eller finansiert av institusjonen (2). Det er kandidatens – ikke veilederes – arbeidssted og innsats som er kriteriet for doktorgradens tilknytning til institusjonen. Arbeidet kan være både internt og eksternt finansiert. Det åpnes for at to helseforetak kan dele doktorgradspoengene (enten 50-50, eller en 75-25-fordeling). Ettersom en slik fordeling åpenbart innebærer en del skjønnsmessige vurderinger, er det ofte konflikter mellom helseforetak i fordelingen av poeng når flere helseforetak har vært involvert. I slike saker avgjør NIFU den endelige poengfordelingen. NIFU avviser også å gi poeng for en del doktorgrader, da de ikke tilfredsstiller kriteriet om minst 50 % innsats fra et helseforetak.

Publisert: 11. august 2015
Utgave 14, 11. august 2015

Tidsskr Nor Legeforen 2015
135: 1266-7
doi: 10.4045/tidsskr.15.0420

Mottatt 10.4. 2015, første
revisjon innsendt 28.4. 2015,
godkjent 26.5. 2015.
Redaktør: Lise Mørkved
Helsingen.

Opphavsrett:
© Tidsskriftet 2025

PhumX Metrics

SKRIV UT

Antallet doktorgradsprosjekter gjennomført i helseforetakene er mer enn doblet i perioden 2006 – 14. Universitetssykehusene står for et klart flertall av disse, men de andre helseforetakenes bidrag har økt kraftig. Andelen leger som avlegger doktorgrad i helseforetakene har vært på vei ned, men var rekordhøy i 2014.

... helseforetakene måles – og premieres – ut fra deres bidrag i produksjon av doktorgrader.

Skal et helseforetak få godkjent en doktorgrad som sin, må minst 50 % av kandidatens doktorgradsarbeid være utført ved eller finansiert av institusjonen.

Piro FN. Flere doktorgradsprosjekter i helseforetakene [Several PhD projects in the health enterprises]. Tidsskr Nor Laegeforen. 2015 Aug 11;135(14):1266-7. Norwegian. doi: 10.4045/tidsskr.15.0420. PMID: 26269071.

Tabell 1

Faglig bakgrunn for avlagte doktorgrader ved helseforetakene, 2006 – 14. Prosentvis fordeling

	Sør-Øst (n = 1 291)	Vest (n = 556)	Midt (n = 262)	Nord (n = 180)	Totalt Norge ¹ (N = 2 289)
Medisin	57,7	57,6	62,6	70,6	59,2
Naturvitenskap	29,3	23,9	15,3	12,8	25,2
Helsefag/sykepleievitenskap	5,8	9,2	8,4	4,5	6,9
Psykologi	4,3	7,9	7,3	6,7	5,7
Samfunnsfag	1,6	1,4	5,3	5,0	2,3
Humanistiske fag	1,2	0,0	1,1	0,6	0,8
Total ¹	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

[i]

[i] ¹ I tallene inngår ikke 87 doktorgrader der faglig bakgrunn er ukjent. Det gjelder 30 kandidater fra Helse Sør-Øst, 3 fra Helse Vest, 28 fra Helse Midt og 26 fra Helse Nord

YngreLeger.no

LIS1
SPESIALISERING
FORSKNING

GRAVIDITET/PERMISJON
ARBEIDSLIV
TILLITSVALGT

AKTUELT
FRA FORENING
DEBATT OG PE

ARBEIDSLIV

ARBEIDSLIV

Før du skal ta PhD

03/04/2016 • CHRISTOPHER ELNAN KVISTAD

Tidligere styremedlem og forskningsansvarlig i Yn
Haukeland universitetssykehus.

celnan@hotmail.com

tillitsvalgt ved

Å drive med forskning er en av de fire pålagte oppgavene til spesialisthelse-tjenester. Norske sykehus er derfor nødt til å legge til rette for at leger og annet helsepersonell skal kunne forske. Leger er ikke nødt til å forske, men det finnes flere gode grunner til å gjøre det.

Hvorfor forske?

- Forskning er helsetjenestens grunnpilar. (...) Forebygging, diagnostikk, behandling og rehabilitering bør være mest mulig kunnskapsbasert.
- Hvis medisinen skal fortsette å gå framover må vi forske enda mer!
- Forskningsaktivitet gir kompetanse til forskeren selv og miljøet som vedkommende er del av. Det bidrar til kritisk tenkning og gir en dypere innsikt i viktige problemstillinger.

Hvorfor forske?

- Man kan oppnå graden ph.d. Er kjekt å ha. Ikke minst på CVen.
- Gjennom opplæringsdelen i ph.d.-programmet lærer man viktige ferdigheter som f.eks. statistikk, etikk og ikke minst det å holde foredrag foran forsamlinger. Dette er ofte relevant i den videre legekarrieren.
- Det er ikke videre lønnsomt å drive med forskning. Likevel må man ikke glemme at man med oppnådd ph.d. etter A2 har rett til et tillegg på 42.500 kr i basislønn (§ 5.3.7 Tillegg for doktorgrad). Flere foretak har høyere doktogradstillegg.

Hvorfor forske?

- Ved de fleste forskningsprosjekter må man ikke gå vakter. Det kan dermed anses som mer familievennlig enn spesialisering med vaktteneste.
- Økonomisk sett vil det nok være lurt å ta sin ph.d. mens man er LIS og ikke vente til etter at man har fått overlegestilling.
- En ph.d. på CVen er også et sterkt kort i søknadsbunken om overlegestilling.

Hvordan kommer i gang?

- Hvis du ønsker å komme i gang med forskning, er det lurt å ha en formening om hva man helst ønsker å forske på.
- Mange overleger og professorer er veldig interessert i å få nye stipendiater og de svarer ofte gladelig hvis man har spørsmål.
- Skriv minst en artikkel før du søker om stipend. Det kan nemlig være vanskelig å få stipend hvis man ikke har publisert noe som førsteforfatter før man søker.
- Skaff deg en veileder som du kommer godt overens med.

- Tydeligvis er det aldri for sent å ta en doktorgrad

Ti av de 209 legene som tok en doktorgrad i fjor var eldre enn 55 år da de disputerte. Fastlege Guri Aarseth var 67.

10. juni 2020

Ti av de 209 legene som tok en doktorgrad i fjor var eldre enn 55 år da de disputerte. Fastlege Guri Aarseth var 67.

– Når man blir så gammel, får man en erfaring man aldri kan lese seg til. På Avdeling for allmennmedisin ved Institutt for helse og samfunn, var jeg nok den eldste. Jeg tror mange på 60 pluss har interessante prosjekt å komme med, sier Guri Aarseth.

Hun fylte 68 år fire måneder etter at hun disputerte i juni i fjor. Det året tok 209 leger en doktorgrad innen medisin og helsefag, og tre kvinnelige og syv mannlige leger var eldre enn 55 år da de disputerte.

Aldri for sent

I januar 2017 forsvarte fastlege Olav Thorsen sin doktoravhandling, noen måneder før han fylte 67.

Det året var 15 mannlige og fem kvinnelige leger eldre enn 55 år da de disputerte, og median alder for menn var 41,4 år.

- Jeg har aldri et sekund angret på det, sier Thorsen om å ta en doktorgrad 41 år etter han var ferdig lege.
- For meg var doktorarbeidet mest en egotripp og ikke noe springbrett i akademisk forstand. I ettertid har jeg imidlertid fått en førsteamanuensisstilling ved Universitetet i Stavanger.

Aldri for sent

Hva har du fått ut av det å forske?

– Personlig har jeg fått veldig mye igjen for doktorarbeidet, og jeg var i et miljø ved Institutt for global helse og samfunnsmedisin ved Universitetet i Bergen med høy aksept for det jeg forsket på.

Jeg lærte forferdelig mye og fikk mye gratis med min erfaring, blant annet som leder for praksiskonsulentordningen på sykehuset i Stavanger. (...)

UNIVERSITETET
I OSLO

Det medisinske fakultet

NO EN

Institutt for helse og samfunn

← Forskning ← Forskerskoler ← Nasjonal forskerskole i allmennmedisin ← NAFALM-nytt ← 2017

2017

2018

2019

2020

2021

2022

Olav Thorsen har disputert

Olav Thorsen forsvarte 24.januar sin avhandling "General Practitioners' referrals to specialist health services - exploring elements and factors in the referral process having an impact on patients' access to speciality care" ved Universitetet i Bergen.

Aldri for sent

- *Hvilke råd vil du gi til kolleger som har lyst til å begynne på et doktorgradsløp?*
- Hvis du som student vet at du vil ta en doktorgrad, begynn så tidlig som mulig. Hvis du gjør det av ren egeninteresse og ikke for å få en akademisk karriere, **begynn når det passer best**. (...)
- (...) Jeg er ingen professortype, og når jeg klarte det, kan andre klare det. Men det krever, **guts**, **stayerevne** og **utholdenhet** og selvfølgelig **sosiale**, **økonomiske** og **familiære forhold** som gjør det mulig, sier Olav Thorsen.

DEBATT | PUBLISERT 31.01.2024

Vi trenger enda flere sykepleiere med doktorgrad

«Masterløp med avstigningsmulighet på 60 eller 90 studiepoeng er en utfordring: Ofte drevet frem av arbeidsgivere uten ansvar for sykepleierutdanning og som ivrer for å få sykepleiere med videreutdanning raskest mulig gjennom. Det fører til at mange som kunne kvalifiseres for et doktorgradsløp, aldri blir det.»

[Gro Lillebø](#)

*Spesialsykepleier og 2. nestleder
St. Olavs hospital og Norsk
Sykepleierforbund*

NYHETER | PUBLISERT 09.12.2022

Solrun Holm vil utvikle tjenestene der de er:

Doktorgraden som når ut til det ytterste nes

Solrun Holm er sjelden vare: Hun er sykepleier med doktorgrad som jobber i kommunen.

Hundrevis av norske sykepleiere har tatt doktorgrad de siste årene, men hvor er det blitt av dem?

Sykepleiere disputerer sent og skulle gjerne ha forsket mer.

Ingvald Bergsagel
SYKEPLEIEN

PUBLISERT 08.12.2022 - 18:00

Sykepleiere som tar doktorgrad, nærmer seg gjerne femtiårsalderen før de er i mål. De aller fleste har forsket mer etter disputasen, men mange skulle gjerne ha forsket enda mer. Ofte er det tiden det står på.

Dette er noen av hovedfunnene fra en kartlegging forskning.no i samarbeid med tidsskriftet Sykepleien har foretatt blant sykepleiere som har disputert ved norske utdanningsinstitusjoner de siste syv årene.

Hundrevis av norske sykepleiere har tatt doktorgrad de siste årene, men hvor er det blitt av dem?

Sykepleiere disputerer sent og skulle gjerne ha forsket mer.

Ingvald Bergsagel
SYKEPLEIEN

PUBLISERT 08.12.2022 - 18:00

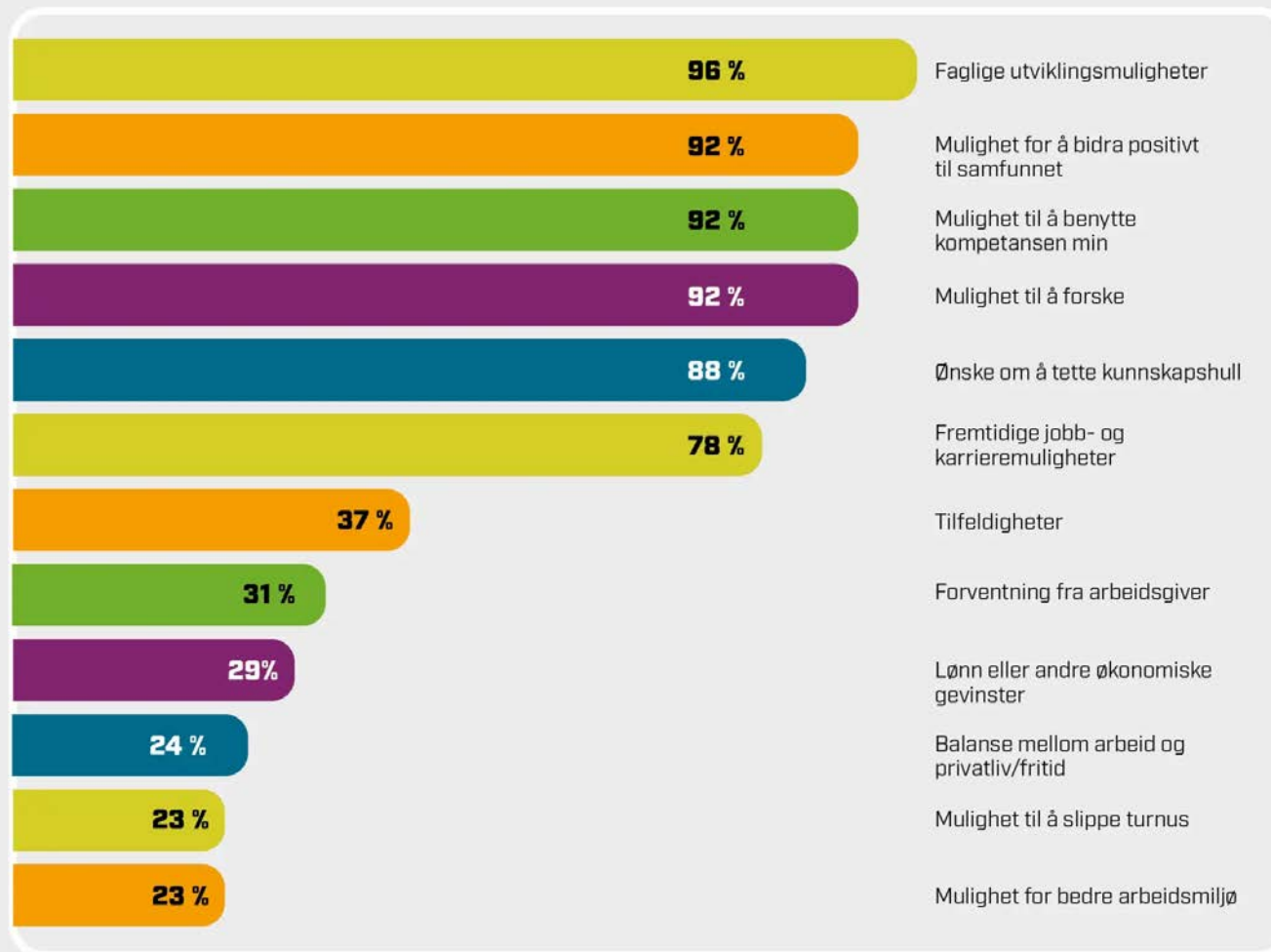
Sykepleiere er gjerne godt voksne og erfarne når de tar sin doktorgrad. I snitt var deltakerne i undersøkelsen 48,2 år ved disputasen. Dette er rundt ti år over landsgjennomsnittet for alle doktorander (Nifu).

I 2015 var snittalder ved disputas for alle fagområder like under 38 år. 40 år om vi kun ser på medisin og helsefag.

De hadde 14 år med klinisk sykepleierpraksis bak seg før de påbegynte sitt doktorgradsarbeid.

Hvorfor tar sykepleiere doktorgrad?

Diagrammet viser hva respondentene oppgir at har vært viktig eller svært viktig for deres beslutning om å ta doktorgrad.

Kilde: Sykepleien og forskning.no sin undersøkelse fra 2022.

Det var først da jeg begynte å jobbe fulltid i spesialisthelsetjenesten at jeg begynte å stille spørsmål til hva sykepleie egentlig er, hvorfor vi gjør som vi gjør, og hva vi mener er sykepleieoppgaver og ikke.

Victoria Oppegaard Berre, sykepleier

Sykepleier Camilla tar doktorgrad – dette er tipsene hun vil gi andre

Lidenskap, utholdenhet og nettverk er viktig for å stå løpet ut når man tar en doktorgrad, mener Camilla Grøver Aukrust.

Ann-Kristin B. Helmers
SYKEPLEIEN

PUBLISERT 11.12.2022 - 04:30

Lidenskap,
utholdenhet og
nettverk er viktig for
å stå løpet ut når
man tar en
doktorgrad, mener
Camilla Grøver
Aukrust.

Utdanning – Det helsevitenskapelige fakultet

Startsida / Enheten / Utdanning

Velkommen til Det helsevitenskapelige fakultet!

Flere av våre studier har de mest fornøyde studentene i landet. Vi utdanner helsearbeidere som skal spille hverandre gode, selv om de jobber med svært ulike fagfelt – som for eksempel [bioingeniørfag](#) og [farmasi](#), [sykepleie](#) og [ergoterapi](#). Vi har et tett samarbeid med Universitetssykehuset Nord-Norge (UNN) og helsetjenesten i nord.

Studentene våre jobber med mennesker helt fra starten av studiene, og undervisningen tar ofte utgangspunkt i realistiske situasjoner. Mange av studiene våre har spesialrom og -utstyr der man kan øve seg i trygge omgivelser. Vi har et rikt forskningsmiljø som er nasjonalt og internasjonalt anerkjent, og vi legger til rette for at studentene våre får delta i forskninga vi gjør – blant annet med egne forskerlinjer i medisin, odontologi og psykologi.

Vi trenger flere folk i helse! Det er mange og gode arbeidsmuligheter for deg som velger helsefag. Undersøkelser viser at de som fullfører helseutdanninger ved UiT

Idrettsvitenskap - master (*Alta*)

Klinisk ernæring - master (*Tromsø*)

Psychology - master (*Tromsø*)

Public Health - master (*Tromsø*)

Sykepleie - master (*Tromsø*)

Jordmorfag - master (*Tromsø*)

Odontologi - master (*Tromsø*)

Psykisk helsearbeid - master (*Tromsø*)

Student Research Programme in Psychology (*Tromsø*)

Velferdsending - erfaringsbasert master (*Harstad*)

Årsstudier

Arctic Nature Guide - one year programme (*Svalbard*)

Menneskelig yteevne i Arktis - årsstudium (*Alta*)

Trening, prestasjon og helse, personlig trener - årsstudium (*Tromsø*)

Arktisk friluftsliv - årsstudium (*Alta*)

Psykologi - årsstudium (*Tromsø*)

Profesjonsstudier (6 år)

Medisin profesjonsstudium (*Tromsø*)

Psykologi profesjonsstudium (*Tromsø*)

PhD-studier

Ph.d.-utdanning i helsevitenskap (*Tromsø Alta Hammerfest Kirkenes Harstad Narvik Bodø*)

PhD Programme in Health Sciences (*Tromsø Alta Bodø Narvik Harstad Hammerfest Kirkenes*)

Spesialistutdanninger

ODO-6300 Spesialistutdanning i kjeveortopedi

Spesialistutdanning i oral kirurgi og oral medisin

Spesialistutdanning i kjeveortopedi

[Startsida](#) / [Studiekatalog](#) / Ph.d.-utdanning i helsevitenskap

Ph.d.-utdanning i helsevitenskap

Ph.d.-utdanning i helsevitenskap / Varighet: 3 år / Studiepoeng: 180

Studiested

Tromsø, Alta, Hammerfest,
Kirkenes, Harstad, Narvik, Bodø

Søknadsfrist

Løpende søknadsfrist.
For mer informasjon se
uit.no/phd

Informasjon om: ph.d.-studiene
ved UiT

Ph.d.-programmet i helsevitenskapelige fag er en organisert forskerutdanning og består av et selvstendig forskningsarbeid med en doktorgradsavhandling (150 stp.) og opplæringsdel (30 stp.)

For mer informasjon se ph.d.-programmets nettside: uit.no/phd.

Ph.d.-utdanning i helsevitenskap

- Ph.d.-programmet i helsevitenskapelige fag er en organisert forskerutdanning og består av et **selvstendig forskningsarbeid** med en **doktorgradsavhandling** (150 stp.) og **opplæringsdel** (30 stp.)
- For mer informasjon se ph.d.-programmets nettside: uit.no/phd.

Opptakskrav

For opptak til ph.d.-programmet i helsevitenskapelige fag stilles følgende krav:

- Kandidaten må ha fullført femårig norsk mastergrad, norsk høyere grads profesjonsutdanning eller tilsvarende utdanningen som fakultetet har vurdert likeverdig med disse. Kandidater med utenlandsk høyere utdanning skal vurderes i tråd med [universitets- og høyskoleloven \(uhl.\) § 3-5](#), tredje ledd.
- Kandidaten må ha karakteren C eller bedre på masteroppgaven og som snitt på mastergraden.

Opptakskrav

For opptak til ph.d.-programmet i helsevitenskapelige fag stilles følgende krav:

- Utenlandske kandidater må dokumentere engelskkunnskaper som tilfredsstillende kravene til norsk generell studiekompetanse.
- Kandidaten må ha tilfredsstillende finansiering av studiet, som hovedregel lønn på nivå med lønns- og driftsmidler, infrastruktur og indirekte kostnader for ei stipendiatstilling.

For kandidater med bestått forskerlinje kan krav til finansiering unntaksvis og i særskilte tilfeller fravikes. Forutsetning for et slikt unntak er at kandidaten er nær ferdigstillelse av sitt doktorgradsarbeid.

Opplæringsdel 30 studiepoeng

- Obligatoriske emner (10 stp.):
 - HEL-8040 Theory of science, research ethics and research design (7 stp.)
 - HEL-8045 Innovasjon og allmennrettet og forskningskommunikasjon (3 stp.)
- Emner i opplæringsdelen skal være på doktorgradsnivå, og skal blant annet omfatte opplæring i vitenskapsteori, etikk og formidling.
- Opplæringsdelen er på 30 stp., og minst 20 stp. bør avlegges etter opptak.

Ph.d. ved UiT Norges arktiske universitet

[Engelsk version](#)

Generell informasjon om ph.d.-studiet ved UiT

Det juridiske fakultet

Fakultet for naturvitenskap og teknologi

Det helsevitenskapelige fakultet

Fakultet for humaniora,
samfunnsvitenskap og lærerutdanning

Fakultet for biovitenskap, fiskeri og
økonomi

Norges arktiske universitetsmuseum og
akademi for kunsthøgskolen

Fakultet for ingeniørvitenskap og
teknologi

National Joint PhD Programme in
Nautical Operations

Ph.d. ved UiT Norges arktiske universitet

Generell informasjon om ph.d.-studiet ved UiT

Det juridiske fakultet

Fakultet for naturvitenskap og teknologi

Det helsevitenskapelige fakultet

Fakultet for humaniora,
samfunnsvitenskap og lærerutdanning

Fakultet for biovitenskap, fiskeri og
økonomi

Norges arktiske universitetsmuseum og
akademi for kunsthøgskolen

Fakultet for ingeniørvitenskap og
teknologi

National Joint PhD Programme in
Nautical Operations

Opptak

Studieforløp

Avhandling

Avslutning

Informasjon til veiledere

Regelverk og veiledninger

Avlagte doktorgrader

Kontakt

Søknad om opptak til ph.d.-programmet behandles av opptakskomiteen. Opptakskomiteen består av prodekan forskerutdanning, studentrepresentanter og én representant fra hvert institutt ved fakultetet.

Møtedatoer for opptakskomiteen 2025:

- 26. februar
- 27. mars
- 5. mai
- 13. juni
- 22. august
- 1. oktober
- 6. november
- 11. desember

Søknad med nødvendig vedlegg må være innkommet til fakultetet senest 3 uker før møtedato.

[Søknad om opptak til ph.d.-programmet ved Det helsevitenskapelige fakultet](#)

[Søknad om endelig opptak til ph.d.-programmet ved Det helsevitenskapelige fakultet - stipendiater ansatt ved UiT Norges arktiske universitet](#)

[Søknad om opptak til enkeltemner på ph.d.-nivå](#)

Søknad om opptak til enkeltemner på ph.d.-nivå

Ønsker du å ta et enkeltemne uten å være tatt opp på vårt ph.d.-program?

Søk om studierett på enkeltemner på ph.d.-nivå via [SøknadsWeb](#). Du finner søknadsalternativet under Enkeltemner -> Enkeltemner ph.d.-nivå.

Følgende søknadskode skal benyttes: Søknadskode 9301 - Enkeltemner på ph.d.-nivå

Du trenger ikke å oppgi emnekode i merknadsfeltet, men dersom du vil ta et adgangsbegrenset ph.d.-emne vil du måtte søke plass på det spesifikke emnet ved å søke undervisningsopptak i StudentWeb etter at du har fått opptak til enkeltemner. Studieretten du får er generell og gir deg adgang til å ta alle ph.d.-emner som er åpne og tilgjengelig for alle enkeltemnestudenter på ph.d.-nivå, men den gir deg ikke automatisk plass på adgangsbegrensede ph.d.-emner.

Opptak til enkeltemner på ph.d.-nivå

Ønsker du å ta et enkeltemne uten å være tatt opp på vårt ph.d.-program?

Søk om studierett på enkeltemner på ph.d.-nivå via [SøknadsWeb](#). Du finner søknadsalternativet under Enkeltemner --> Enkeltemner ph.d.-nivå.

Følgende søknadskode skal benyttes: Søknadskode **9301 - Enkeltemner på ph.d.-nivå**

Du trenger ikke å oppgi emnekode i merknadsfeltet, men dersom du vil ta et adgangsbegrenset ph.d.-emne vil du måtte søke plass på det spesifikke emnet ved å søke undervisningsopptak i StudentWeb etter at du har fått opptak til enkeltemner. Studieretten du får er generell og gir deg adgang til å ta alle ph.d.-emner som er åpne og tilgjengelig for alle enkeltemnestudenter på ph.d.-nivå, men den gir deg ikke automatisk plass på adgangsbegrensede ph.d.-emner.

Hvem kan få studierett til enkeltemner på ph.d.-nivå?

Ph.d.-kandidater og forskerlinjestudenter fra andre utdanningsinstitusjoner

Søkere som har fullført en mastergrad (femårig master eller treårig bachelor + toårig master), men som ikke er ph.d.-kandidat

Dokumentasjon

For at søknaden din skal bli behandlet, må du laste opp nødvendig dokumentasjon i SøknadsWeb som viser at du oppfyller overnevnte krav. Fristen for å laste opp dokumentasjon på utdanning via SøknadsWeb, er den samme som søknadsfristen.

Søknadsfrist:

Enkeltemner på ph.d.-nivå kan søkes fra 1. februar til **1. juni** for *høstsemesteret*.
og fra 1. september til **1. desember** for *vårsemesteret*.

UiT Norges arktiske universitet

Studieplan

Ph.d.-program i helsevitenskapelige fag

180 studiepoeng

Studieplanen er godkjent av Programstyret for forskerutdanning ved Det helsevitenskapelige fakultet den 31.10.2018, revidert 14.06.2023.

Forskrift om graden doctor philosophiae (dr.philos.) ved Universitetet i Tromsø - Noregs arktiske univ

Innholdsfortegnelse

Gå til opprinnelig kunngjort versjon

Forskrift om graden doctor philosophiae (dr.philos.) ved Universitetet i Tromsø – Noregs arktiske universitet (UiT)

Dato	FOR-2018-06-19-1186
Departement	Kunnskapsdepartementet
Ikrafttredelse	01.08.2018
Endrer	FOR-2005-12-15-4996
Gjelder for	Norge
Hjemmel	LOV-2005-04-01-15-§3-10, LOV-2005-04-01-15-§3-3, LOV-2005-04-01-15-§3-9, FOR-2005-12-16-1574-§4, LOV-2024-03-08-9-§17-3
Kunngjort	13.07.2018 kl. 13.40
Rettet	16.06.2022 (paragrafnummer)
Korttittel	Forskrift om graden dr.philos. ved Universitetet i Tromsø

Heimel: Fastsett av styret ved Universitetet i Tromsø – Noregs arktiske universitet 19. juni 2018 med heimel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3-10 første ledd, jf. § 3-3 og § 3-9 og forskrift 16. desember 2005 nr. 1574 om grader og yrkesutdanninger, beskyttet tittel og normert studietid ved universiteter og høyskoler § 4.

Tilføyd hjemmel: Lov 8. mars 2024 nr. 9 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 17-3.

Rettelse: 16.06.2022 (paragrafnummer).

§ 1. Verkenmråde

Forskrift om graden doctor philosophiae (dr.philos.) ved Universitetet i Tromsø - Noregs arktiske univ

Innholdsfortegnelse ▾

§ 5. Innholdet i graden dr.philos.

Graden dr.philos. vert tildelt ved kreering på grunnlag av bestått

- doktoravhandling
- prøveforelesing over oppgitt emne
- forsvar i ein offentlig disputas.

§ 6. Retten til å framstilla seg

(1) Rett til å framstilla seg for prøven for graden dr.philos. har den som er statsborgar i Noreg eller eit anna nordisk land og har mastergrad på fem år eller tilsvarande utdanning, enten integrert mastergrad på 300 studiepoeng eller ein mastergrad på 120 studiepoeng som byggjer på ein bachelorgrad på 180 studiepoeng.

(2) Fakultetet kan gi søkarar som på annan måte har godtgjort tilsvarande kvalifikasjonar i vedkommande fag, høve til å framstilla seg til doktorgradsprøven.

(3) Fakultetet kan etter særleg vurdering gi ein søkar som ikkje er statsborgar i Noreg eller eit anna nordisk land høve til å framstilla seg for prøven. Slikt høve kan til dømes bli gitt dersom søkar har opphaldsløyve i Noreg eller dersom avhandlinga

- behandlar emne eller byggjer på materiale som er direkte knytt til Noreg
- har sterk tilknytning til norsk forskning innan fagområdet
- er utført under opphold ved norsk universitet eller forskningsinstitutt, eller i særleg kontakt med norske forskarar.

§ 7. Søknaden

(1) Søknad om å få framstilla seg skal sendast til vedkommande fakultet i lag med dokumentasjon for utdanning.

(2) Avhandlinga skal leverast samtidig med søknaden. Universitetsdirektøren bestemmer korleis ho skal leverast.

§ 8. Krav til doktoravhandlinga

(1) Avhandlinga skal vera eit sjølvstendig vitenskapleg arbeid som oppfyller internasjonale standardar for etikk, fagleg nivå og metode

[Startsida](#) / [Studiekatalog](#) / [Ph.d.-program i humaniora og samfunnsvitenskap](#)

Ph.d.-program i humaniora og samfunnsvitenskap

Ph.d.-program i humaniora og samfunnsvitenskap / Varighet: 3 år / Studiepoeng: 180

Studiested
Tromsø, Harstad, Alta

Søknadsfrist

Informasjon om: ph.d.-studiene
ved UiT

Ph.d.-programmet i humaniora og samfunnsvitenskap tilbyr forskerutdanning

- Opptak
- Studieforløp
- Avhandling
- Avslutning
- Regelverk
- Kontakt
- Ph.d.-utvalget

[Hvordan bli doktorgradskandidat?](#)

[Opptakskrav til ph.d.-utdanningen ved HSL-fakultetet](#)

[Søknad om opptak til ph.d.-program ved HSL-fakultetet](#)

[Å være ph.d.-kandidat](#)

[Faglig forankring i forskningsmiljø](#)

[Dr. philos. - den frie doktorgraden](#)

Opptakskrav til ph.d.-utdanningen ved HSL-fakultetet

Opptakskravene til ph.d.-programmet er nedfelt i [UiTs doktorgradsforskrift § 8](#) og [fakultetets utfyllende regler til forskriften](#).

Krav til utdanningsgrunnlag

For å bli vurdert som kvalifisert for opptak til ph.d.-studiet stilles det krav til mastergrad, jf. beskrivelsene i det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket for livslang læring, enten integrert mastergrad på 300 studiepoeng (5-årig), eller mastergrad på 120 studiepoeng (2-årig) som bygger på en bachelorgrad på 180 studiepoeng (3-årig). Mastergraden må inneholde et større skriftlig arbeid, fortrinnsvis en masteroppgave på minst 30 studiepoeng. Fakultetet kan etter særskilt vurdering godkjenne annen likeverdig utdanning som grunnlag for opptak. Norsk erfaringsbasert mastergrad (90 studiepoeng) alene gir ikke et grunnlag for opptak.

Søkere med utenlandsk høyere utdanning skal vurderes i tråd med [Lov om universiteter og høyskoler § 3-5 \(3\) Faglig godkjenning av utenlandsk utdanning](#). Utenlandske kvalifikasjoner skal godkjennes med mindre det kan påvises vesentlige forskjeller mellom den utenlandske mastergraden det er søkt om godkjenning for, og mastergraden den sammenlignes med. Dette kan være 1) forskjeller i læringsutbytte; 2) forskjeller i adgang til videre studier eller forskningsaktivitet; 3) forskjeller i nøkkelementene i programmene som fører frem til kvalifikasjonen (f.eks. mastergraden mangler et større skriftlig arbeid, eller metodeopplæring); og/eller 4) forskjeller mellom kvaliteten i programmet og/eller institusjonen som utstedte kvalifikasjonen m.v.

Erfaringsbasert mastergrad på 120 studiepoeng kan gi opptak til ph.d.-studiet. I slike tilfeller skal fakultetet på forhånd ha hentet inn en ekstern vurdering av om det selvstendige arbeidet i mastergraden har så høy kvalitet, faglig, metodisk og vitenskapsteoretisk, at det kan være grunnlag for opptak til ph.d.-studiet. Slik vurdering skal gjøres av minst en professor/førsteamanuensis fra et relevant fagområde ved et annet lærersted som selv gir doktorgradsutdanning innenfor det aktuelle fagområdet. Opptakskomiteen (dvs. ph.d.-utvalget) skal legge avgjørende vekt på den eksterne vurderingen.

Karakterkrav

For å bli tatt opp stilles det krav om et karaktersnitt på B eller bedre på mastergraden (eller tilsvarende gode karakterer etter andre karaktersystem). Karaktersnittet gjelder også for integrert 5-årig masterprogram på 300 studiepoeng der alle emnene skal inngå i beregningen av snittkarakteren.

Unntaksregler

Unntaksvi kan det tas opp ph.d.-studenter med karaktersnitt C på mastergraden (Karaktersnitt 3,0 omregnet i tall og desimal, dvs. 'hel C') eller tilsvarende karakter etter andre karaktersystem. Da må det samtidig dokumenteres vitenskapelig arbeid utover mastergraden der søker er ene eller hovedforfatter. Eksempler på hva som kan regnes som vitenskapelig arbeid, er antatte eller publiserte referee-artikler, publiserte faglige arbeid, faglige rapporter og utgreinger. (Blogger, kronikker, leserinnlegg og faglig formidlingsarbeid teller i denne sammenhengen ikke som vitenskapelig arbeid).

Karakterkrav ved HSL-fakultetet

Karakterkrav

- For å bli tatt opp stilles det krav om et **karaktersnitt på B eller bedre på mastergraden** (eller tilsvarende gode karakterer etter andre karaktersystem).
- Karaktersnittet gjelder også for integrert 5-årig masterprogram på 300 studiepoeng der alle emnene skal inngå i beregningen av snittkarakteren.

Karakterkrav ved HSL-fakultetet

Unntaksregler

- **Unntaksvis** kan det tas opp ph.d.-studenter med **karaktersnitt C på mastergraden** (Karaktersnitt 3,0 omregnet i tall og desimal, dvs. 'hel C') eller tilsvarende karakter etter andre karaktersystem.
- Da må det **samtidig dokumenteres vitenskapelig arbeid utover mastergraden** der søker er ene eller hovedforfatter. Eksempler på hva som kan regnes som vitenskapelig arbeid, er antatte eller publiserte referee-artikler, publiserte faglige arbeid, faglige rapporter og utgreinger. (Blogger, kronikker, leserinnlegg og faglig formidlingsarbeid teller i denne sammenhengen ikke som vitenskapelig arbeid).

Karakterkrav ved HSL-fakultetet

- **Dokumentasjon av vitenskapelig arbeid**
- Dersom det er lenge siden mastergraden ble avlagt og til søknad om opptak til ph.d.-studier fremmes (**10 år eller mer**), bør søker vise til egen interesse for forskning med dokumentasjon av antatte eller publiserte vitenskapelige eller faglige arbeider utover mastergraden.

Foto: MostPhotos

PhD Programme in Science

PhD Programme in Science / Duration: 3 year(s) / Credits (ECTS): 180

Campus
Tromsø

Application deadline

The PhD program in Science offers research education in several disciplines, including physics, geosciences, computer science, chemistry, technology, mathematics, statistics, bio-informatics, molecular- and structural biology.

Admission requirements

- In order to be admitted to the PhD program in Science, the applicant must have completed a master's degree of 300 ECTS, or a master's degree of 120 ECTS and a bachelor's degree of 180 ECTS. Education equivalent or similar to this must be evaluated and approved by the Faculty prior to admission. Foreign education is evaluated based on NOKUT's GSU list and their country database to consider if the education equals higher education in Norway or not.
- All applicant must have completed their master's degree with the average grade of **C** or better. Relevant courses in the bachelor's degree must also be completed with **C** or better.
- All applicant must document sufficient potential for research.

Admission requirements

- Applicants must **document sufficient proficiency in English** that equals the Norwegian Higher Education Entrance Qualification. English proficiency can be certified by any of the following:
 - Completed a Master degree where the language of both teaching and examination is English, and written the Master thesis in English
 - Completed one of the following tests with sufficient score: TOEFL, IELTS, University of Cambridge exams, MELAB, APIEL
 - Other types of documentation and/or exceptions stated in NOKUt's GSU list.
- The applicant **must have sufficient financial support** to be admitted to the program, usually the salary.

Suksessfaktorer for ph.d. studenter

- Ph.d. avhandling av høy kvalitet innen normert tid
- Vitenskaplige publikasjoner, helst i internasjonale tidsskrifter
- Foredrag på internasjonale konferanser
- Truffet, diskutert og gjort et godt inntrykk på dyktige forskere under workshops, seminarer og besøk.
- Stimulerende erfaring for student og veileder.
- Bidratt til miljøet i form av diskusjoner med andre ph.d. kandidater med hensyn til ideer, bevilgninger, forsøk, etc.
- Forskningsprosjekter leveres videre til neste generasjon av studenter.
- Adekvat stilling etter oppnådd ph.d.

DOKTORGRADSUTDANNINGER

Bare 15 prosent av doktorkandidatene fullfører innen avtalt tid

En ny gjennomgang viser stor variasjon i frafallet og fullføring blant doktorgradskandidatene. Her ser du hvem som fullfører best og minst.

Institusjon	Kandidatar tatt opp 2010-11	Frafall
NU	64	50 %
HINN	6	50 %
USN	47	49 %
HiM	9	44 %
VID	8	38 %
UiA	61	33 %
NHH	36	25 %
UiT	260	24 %
UiS	89	21 %
Alle	3140	19 %
NTNU	827	17 %
UiB	525	17 %
UiO	1124	16 %
MF	20	15 %
OsloMet	23	13 %
NMH	8	12,5 %
NIH	24	4 %

Kilde: HKdir og FS

Doktorgradskandidater med oppstart 2010 og 2011. Totalt og prosentdel som ikke har disputert etter 10 år. Per institusjon. Sortert etter frafallsprosent. Institusjoner med flere enn fem kandidater 2010 og 2011

Forskjellene mellom fagområdene er også store. For medisin og helsefag ligger frafallsprosent på 13 prosent, mens frafallet ved humaniora er 29 prosent.

Institusjon	I alt	Av dei, levert innfor opphavleg avtaletid
Høgskulen på Vestlandet	32	22 %
NHH	130	22 %
VID vitenskapelige høgskole	60	22 %
Høgskolen i Molde	45	20 %
MF vitenskapelig høyskole	57	18 %
Høgskolen i Innlandet	102	17 %
Universitetet i Oslo	3871	16 %
Universitetet i Sørøst-Norge	219	16 %
NTNU	3028	15 %
Universitetet i Bergen	1897	15 %

Institusjon	I alt	Av dei, levert innfor opphavleg avtaletid
Universitetet i Stavanger	447	15 %
Norges idrettshøyskole	88	14 %
Nord universitet	292	13 %
UiT	1032	13 %
Universitetet i Agder	300	12 %
Norges musikkhøyskole	55	11 %
OsloMet	238	8 %
Totalsum	11901	15 %

Kilde: HKdir og FS

Kandidater med oppstartsår 2010-2016. Totalt og prosentdel levert innenfor avtaletid. Per institusjon. Institusjoner med mer enn 10 kandidater totalt.

Tilknytning til et aktivt forskningsmiljø

- Tromsø Telemedicine Laboratory ved UNN (2007-2015):
>> 90% av ph.d. studentene fullførte doktorgraden
- Forskningsgruppen Helseinformatikk og teknologi (HIT) (siden 2005): >> 90% av ph.d. studentene fullførte doktorgraden

TTL 2007 - 2014

A key question to ask is: What is next? Do we close the door and throw away the key or do we take advantage of the excellent foundation created for research at the highest international level? The outstanding relations established in Tromsø Telemedicine Laboratory (TTL) will not vanish overnight.

This report provides an overview of the centre's organization and main achievements during our eight years of activity. More details can be found in our annual reports, which are available from the TTL website telem.no/ttl.

When we started the grant application work, none of us fully understood the concept of a Centre for Research-based Innovation (SFI) and the potential for research and innovation that comes with it. The excitement when the Norwegian Research Council (NFR) accepted our application very soon manifested in the form of a great number of scientific publications, media coverage and after a few years, a steady stream of PhDs.

From the very beginning, the TTL community was truly international. Researchers and students in TTL spent time with TTL partners and with international research groups in the US, Europe and Australia. TTL also received many international students and researchers who spent from some weeks to a year with us.

Being a centre also means acting as a centre. A major task for the TTL administration has been to establish a common internal culture. Everyone should feel important and be a highly appreciated member of the TTL family. We achieved this by organizing seminars, both locally and abroad, social events at group and centre level, invited lectures and so on.

Several of our projects have been taken further by our partners or together with Norinova, the local TTO (Technology Transfer Office). We have learned that commercialization processes might be even more complex and might offer more surprises than the research process itself. In order to succeed, you have to be truly dedicated.

Our host, the Norwegian Centre for Integrated Care and Telemedicine (NST), has provided excellent working facilities and kept all doors open for TTL partners, international visitors and students. A large area within NST's premises was allocated to TTL.

Finally, I would like to thank all of you who have contributed to making TTL a success story, especially all PhD students and postdocs who have worked long hours to obtain their results, and the NST administration and leadership, who seem to be unaware of the existence of the word "no".

Gunnar Hartvigsen,
Head of Research

Helt fra begynnelsen var TTL et internasjonalt miljø. Forskere og studenter i TTL tilbrakte tid med TTL-partnere og med internasjonale forskningsgrupper i USA, Europa og Australia. TTL tok også imot mange internasjonale studenter og forskere som tilbrakte fra noen uker til ett år hos oss.

Å være et senter betyr også å fungere som et senter. En stor oppgave for TTL-administrasjonen har vært å etablere en felles intern kultur. Alle skal føle seg sett og være et høyt verdsatt medlem av TTL-familien. Dette oppnådde vi ved å arrangere seminarer, både lokalt og internasjonalt, sosiale arrangementer på gruppe- og senternivå, inviterte foredrag og så videre.

Avslutningsfasen i doktorgradsløpet

Avhandlingen levert:

- Bedømmelseskomite opprettes med 3 medlemmer: internt, nasjonal, internasjonal
- Bedømmelseskomiteen avgir sin vurdering etter 6(+/-) uker:
 1. Accepted
 2. Conditionally accepted:
 - a) Minor revision – resubmit within 3 months
 - b) Major revision – resubmit after minimum 6 months
 3. Rejected

Avslutningsfasen i doktorgradsløpet

Når komiteen har akseptert avhandlingen:

- Ti dager før disputas: tema for prøveforelesningen (45 min.)

Disputas:

- 45 min presentasjon (doktoranden)
- 45-60 min opposisjon x 2 (1. opponert, 2. opponert)

Doktorgradens åtte prøvelser

1. Din søknad nådde dessverre ikke opp.
2. Du glemte å trykke på "lagre".
3. Reviewer 2.
4. Venting på generelt grunnlag.
5. Syke barn.
6. Tidsfrister.
7. Regional Etisk Komite mangler et skjema.
8. Forduftede data.

Diskusjon

**Hva hindrer deg fra å
ta en doktorgrad ved
Helgelandssykehuset?**

Spørsmål?

Gunnar.hartvigsen@helgelandssykehuset.no